

คำจำกัดความ ชนิดของมาลา และรูปประโยคที่เกี่ยวข้องกับการแสดงลักษณะมาลา

3.1. คำจำกัดความ

ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนใช้คำว่า มาลา หมายถึง ระเบียบของกริยาซึ่งทำให้ความหมายของประโยคทั้งประโยคเปลี่ยนแปลงไปเป็นความหมายแบบต่าง ๆ

ระเบียบของกริยา ในที่นี้หมายถึง คำกริยาอย่างเดี่ยวหรือคำกริยารวมกับคำชนิดอื่น ๆ และ/หรือ กลุ่มคำชนิดอื่น ๆ

3.2. ชนิดของมาลา

มาลาในภาษาไทยอาจจะแบ่งออกได้เป็น 12 ชนิด คือ

3.2.1. มาลาบอกเล่า หมายถึงมาลาที่แสดงความหมายของประโยคเป็นแบบบอกเล่า คือเป็นการบอกเล่าเรื่องราวโดยทั่ว ๆ ไป

3.2.2. มาลาปฏิเสธ หมายถึงมาลาที่แสดงความหมายของประโยคเป็นแบบปฏิเสธ คือไม่รับหรือไม่ยอมรับ

3.2.3. มาลาชักชวน หมายถึงมาลาที่แสดงความหมายของประโยคเป็นแบบชักชวน คือขอให้ผู้ฟังทำตามผู้พูด

3.2.4. มาลาเสนอแนะ หมายถึงมาลาที่แสดงความหมายของประโยคเป็นแบบเสนอแนะ คือ เสนอแนะข้อคิดเห็นบางอย่างให้แก่ผู้ฟัง

3.2.5. มาลาขอร้อง หมายถึงมาลาที่แสดงความหมายของประโยคเป็นแบบขอร้อง คือ ขอให้ช่วยสงเคราะห์ในบางสิ่งบางอย่าง

3.2.6. มาลาห้าม หมายถึงมาลาที่แสดงความหมายของประโยคเป็นแบบห้าม คือให้เว้นกระทำหรือไม่ให้กระทำในบางสิ่งบางอย่าง

3.2.7. มาลาคำสั่ง หมายถึงมาลาที่แสดงความหมายของประโยคเป็นแบบคำสั่ง คือสั่งให้ผู้ฟังทำหรือปฏิบัติตามที่ผู้พูดต้องการ

3.2.8. มาลาคาดคะเน หมายถึงมาลาที่แสดงความหมายของประโยคเป็นแบบคาดคะเน คือคาดหมายเหตุการณ์บางสิ่งบางอย่าง

3.2.9. มาลาแบ่งรับแบ่งสู้ หมายถึงมาลาที่แสดงความหมายของประโยคเป็นแบบแบ่งรับแบ่งสู้ คือรับบางปฏิเสธบาง โดยบอกเงื่อนไขบางอย่าง

3.2.10. มาลาเชื่อมั่น หมายถึงมาลาที่แสดงความหมายของประโยคเป็นแบบเชื่อมั่นหรือมั่นใจในบางสิ่งบางอย่าง

3.2.11. มาลาแนะนำ หมายถึงมาลาที่แสดงความหมายของประโยคเป็นแบบแนะนำ คือเป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้พูดเพื่อชี้ทางให้ผู้อื่นทำในบางสิ่งบางอย่าง

3.2.12. มาลาซักถาม หมายถึงมาลาที่แสดงความหมายของประโยคเป็นแบบซักถาม คือเป็นการขอทราบและรับคำตอบในบางสิ่งบางอย่าง

3.3. รูปประโยคที่เกี่ยวข้องกับการแสดงลักษณะมาลา

มาลาเหล่านี้ อาจจะปรากฏในรูปประโยคต่าง ๆ ซึ่งอาจจะแบ่งออกได้เป็น 5 ชนิด คือ รูปประโยคคำสั่ง รูปประโยคปฏิเสธ รูปประโยคคำถาม รูปประโยคคำถาม-ปฏิเสธ และ รูปประโยคบอกเล่า

3.3.1. รูปประโยคคำสั่ง ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ หมายถึงรูปประโยคที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งใน 3 อย่างนี้ คือ

ก. เริ่มต้นด้วยคำกริยา

ข. เริ่มต้นด้วยคำหน้ากริยา ¹

ค. เริ่มต้นด้วยคำเฉพาะ ² หรือ กลุ่มคำเฉพาะ ³

3.3.2. รูปประโยคปฏิเสธ ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้หมายถึง รูปประโยคที่มีคำปฏิเสธ คือ คำว่า ไม่ อยู่ด้วย

¹ ดูคำอธิบายเรื่องคำหน้ากริยา ในบทที่ 2 หน้า 13-14.

² คำเฉพาะ หมายถึงคำที่มีลักษณะคล้ายกริยา แต่ไม่ได้จัดอยู่ในพวกกริยาแท้ และเป็นคำที่ปรากฏอยู่ในตำแหน่งต้นของประโยคคำสั่งด้วย (แสงสุรีย์ สิ้นธุวณิก, "ประโยคคำสั่งประเภทต่าง ๆ ที่ใช้พูดในภาษาไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัชฌมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หน้า 26) คำเฉพาะเท่าที่พบมี 7 คำ คือ จง หยุด อย่า กรุณา โปรด วาน ช่วย

³ กลุ่มคำเฉพาะ หมายถึงกลุ่มคำที่มีลักษณะคล้ายกริยา แต่ไม่ได้จัดอยู่ในพวกกริยาแท้ และเป็นกลุ่มคำที่ปรากฏอยู่ในตำแหน่งต้นของประโยคคำสั่ง กลุ่มคำเฉพาะเท่าที่พบ มี 2 กลุ่ม คือ ใดโปรด ขอใดโปรด

3.3.3. รูปประโยคคำถาม ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้หมายถึง รูปประโยคที่มีคำแสดงคำถาม¹ คำลงท้ายแสดงคำถาม² หรือ กลุ่มคำลงท้ายแสดงคำถาม³ อยู่ด้วย

¹ คำแสดงคำถาม คือคำที่แสดงให้รู้ว่าประโยคนั้นเป็นคำถาม และเป็นเครื่องหมายกำหนดว่าคำตอบควรจะเป็นอย่างไร

เขา ซ้อรต เป็นประโยคบอกเล่า

ใคร ซ้อรต เป็นประโยคคำถาม

ความแตกต่างของสองประโยคนี้ คือ เขา และ ใคร เขา เป็นคำสรรพนามปรากฏในตำแหน่งของคำนามในฐานะเป็นประธานของประโยค ส่วน ใคร เป็นคำแสดงคำถามปรากฏในตำแหน่งของคำนามในฐานะเป็นประธานของประโยคเช่นเดียวกัน แต่เปลี่ยนความหมายของรูปประโยคให้กลายเป็นคำถาม (สายสวาท อินทิแสน, "แบบประโยคคำถามและคำตอบที่ใช้พูดในภาษาไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2509 หน้า 51)

² คำลงท้ายแสดงคำถาม คือคำที่นำไปต่อท้ายข้อความที่มีไช้คำถามเพื่อให้ข้อความนั้นกลายเป็นคำถามขึ้น คำลงท้ายแสดงคำถามนี้... เมื่อไช้ต่อท้ายข้อความอื่นจะแสดงความหมายทางไวยากรณ์ คือเปลี่ยนข้อความนั้นให้กลายเป็นคำถาม ตัวอย่าง เช่น

<u>ข้อความ</u>	<u>คำลงท้ายแสดงคำถาม</u>	<u>ประโยคคำถาม</u>
	(ไช้กั้ม)	(กลายเป็น)

เขาเป็นครู + หรือ → เขาเป็นครูหรือ

เด็กดี + ไหม → เด็กดีไหม

(สายสวาท, เรื่องเดียวกัน หน้า 10)

³ กลุ่มคำลงท้ายแสดงคำถาม คือ กลุ่มคำที่นำไปต่อท้ายข้อความที่มีไช้คำถามเพื่อให้ข้อความนั้นกลายเป็นคำถามขึ้น กลุ่มคำลงท้ายแสดงคำถาม ประกอบด้วยคำลงท้ายแสดงคำถามคำหนึ่ง กับคำอื่น ๆ ซึ่งรวมทำหน้าที่เป็นหน่วยเดียวกัน เช่น ไช้ไหม จริงไหม ไมไช้หรือ หรือยัง เป็นต้น

3.3.4. รูปประโยคคำถาม-ปฏิเสธ ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ หมายถึง รูปประโยคที่มีทั้งคำปฏิเสธ และคำแสดงคำถาม หรือคำลงท้ายแสดงคำถาม หรือกลุ่มคำลงท้ายแสดงคำถาม อยู่ควย

3.3.5. รูปประโยคบอกเล่า ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ หมายถึงรูปประโยคที่มีลักษณะแตกต่างจากรูปประโยค 4 ชนิด ดังกล่าวแล้ว คือ

- ก. ไม่มีคำปฏิเสธ
- ข. ไม่มีคำแสดงคำถาม คำลงท้ายแสดงคำถาม และกลุ่มคำลงท้ายแสดงคำถาม
- ค. ไม่เริ่มต้นด้วยคำกริยา
- ง. ไม่เริ่มต้นด้วยคำหน้ากริยา
- จ. ไม่เริ่มต้นด้วยคำเฉพาะหรือกลุ่มคำเฉพาะ

มาลาทั้ง 12 ชนิด ดังกล่าวนั้น อาจจะแบ่งตามรูปประโยคที่มาลาแต่ละชนิด ปรากฏอยู่ ได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ประเภทที่ปรากฏในรูปประโยคชนิดเดียว หมายถึงมาลาที่ปรากฏในรูปประโยคชนิดใดชนิดหนึ่งใดชนิดเดียว มาลาประเภทนี้มีอยู่ 2 ชนิด คือ มาลาบอกเล่าและมาลาปฏิเสธ

มาลาบอกเล่า จะปรากฏในรูปประโยคบอกเล่าชนิดเดียว

มาลาปฏิเสธ จะปรากฏในรูปประโยคปฏิเสธชนิดเดียว

2. ประเภทที่ปรากฏในรูปประโยค 2 ชนิด หมายถึงมาลาที่อาจจะปรากฏในรูปประโยคได้ 2 ชนิด ซึ่งอาจจะเป็นอย่างใดอย่างหนึ่งใน 3 อย่างนี้ คือ

ก. รูปประโยคคำสั่ง และรูปประโยคบอกเล่า มาลาที่อาจจะปรากฏในรูปประโยคทั้ง 2 ชนิดนี้ได้ มี 5 ชนิด คือ มาลาชักชวน มาลาเสนอแนะ มาลาขอร้อง มาลาห้าม และมาลาคำสั่ง

ข. รูปประโยคบอกเล่า และรูปประโยคปฏิเสธ มาลาที่อาจจะปรากฏ
ในรูปประโยคทั้ง 2 ชนิดนี้ได้ มี 4 ชนิด คือ มาลาภาคคะเน มาลาแบ่งรับแบ่งสู้ มาลา-
เชื่อแน และมาลาแนะนำ

ค. รูปประโยคคำถาม และรูปประโยคคำถาม-ปฏิเสธ มาลาที่อาจจะ
ปรากฏในรูปประโยคทั้ง 2 ชนิดนี้ได้ มีชนิดเดียว คือ มาลาชักถาม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย